

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Moramo res z vsemi ravnati kot s sovražniki?

Izjave novega tržaškega župana Riccarda Illyja v novoletnem intervjuju za Primorski dnevnik glede pravice do rabe slovensčine v javnosti in v odnosu z oblastmi so povzročile polemičen odziv s strani prof. Sama Pahorja. Prof. Pahor ima prav, ko ostro kritizira župana Illyja zaradi izjave, da je slovensčina dopuščena »ne vedno in povsod, temveč takrat in tam, ko je to potrebno« (PD, 31.12.1993, str. 7). Pretirano pa je primerjati novega tržaškega župana z zloglasnim fašističnim pravosodnim ministrom Alfredom Roccom.

Res je, da so nas desetletja vlekli za nos in nas napadali, tako da so mnogi člani naše skupnosti — ni nujno, da so to vedno kaki skrajni levicari — naravnost naveličani in pripravljeni ostro nastopiti, kar se jim zdi edino primerno za odnose z italijansko stranjo.

Vendar Illy ni Staffieri in niti Sardos Albertini. V pogovoru za Primorski dnevnik — in z drugimi dejanji — je pokazal tudi nekaj drugega: da je pripravljen uvesti se za mizo in z dialogom reševati odprta vprašanja. Seveda so tudi pri njem prisotni nekateri tipično tržaški predsodki do slovenskega življa, ki pa mu ne onemogočajo dialoga z le-tem. Take predsodke je v tržaških Italijanih krepila in razvijala italijanska nacionalistična propaganda, pa ne samo ona: krepila in razvijala jih je tudi določena kultura nekaterih naših krogov, ki je naše ljudi vzgajala k nasilnemu nastopanju ne le proti odkritim nasprotnikom, temveč tudi proti drugače mislečim sogovornikom, tako Slovencem kot Italijanom.

To kulturo in to miselnost pa je treba premostiti, če želimo, da se v naših krajih razvije iskren in ploden dialog.

Ivan Žerjal

O politični enotnosti katoličanov v Italiji

Nič novega, bi rekel opazovalec italijanskega političnega življenja — v preteklem tednu se do ponedeljka ni zgodilo nič neobičajnega, vsaj v smislu zadnjih dveh let ne: afere in škandali, preiskave in zaslišanja, polemike in razprte, obračunavanja v eno in drugo smer med strankami in v njihovi notranjosti — to je bilo na dnevnem redu. Do neke mere je vse to razumljivo, saj vsakdo že gradi svoj uspeh ali neuspeh na bližnjih političnih volitvah in zato je vsaka poteza opravičljiva, ker ima vsakdo pravico, da se brani in da si zagotovi svoj obstoj. Vsi se pač pehajo in prerivajo proti sredini, razen komunistov, za katere se zdi, da si skoro želijo ostati osamljeni na levi. Vsi ostali brez izjeme pa si hočejo nadejti obleko sredinskih, zmernih strank in si dati program, ki bo jamčil politično in ekonomsko varnost države, predvsem pa življenjski standard njenih državljanov. Vsi hočejo biti sprejemljivi za večino volilcev, ki si ne želijo ideoloških napetosti, so pozabili na solidarnost in vidijo le lastni žep. Najbolj nesrečna v tej predvolilni fazi italijanske stvarnosti je Krščanska demokracija, ki je že razpadla v tri ali pa vsaj v dve veji, medtem ko je že izgubila več kot polovico volilcev. V to stanje je v ponedeljek

padla dolga poslanica papeža Janeza Pavla II., ki je nemalo presenetila politične kroge in javnost: sveti oče je v njej obravnaval razne vidike italijanske politične, institucionalne, gospodarske in družbene krize, analiziral vznemirjajoče stanje ter še zlasti napetosti med severom in jugom ter se še zlasti zamislil nad nevarnostjo razpada države in etničnih nemirov. Zaskrbljenost je na mestu in prav tako tudi očetovska opozorila, da je treba ohraniti vsaj zadostno mero pameti in modrosti, da se ne bi zgodila kakšna italijanska varianta balkanske krize. Presenetil pa je papežev poziv, da katoličani ohranijo politično enotnost in tako prispevajo k stabilnosti države, miru in skupnemu dobremu. Mnogim se je to zdel nepričakovan in neumesten poseg v italijansko notranjopolitično življenje, ki je bil poleg vsega tudi nepotreben, ker Krščanske demokracije tako ni več in ni več kaj reševati in svetovati. Zdaj je treba iti v novo, ki se obeta ali grozi — kakorkoli že hočemo gledati na stanje — in začeti graditi novo, krščansko usmerjeno stranko, ki bo zares znala prisluhniti potrebam ljudstva in se ne bo več držala na oblasti s pomočjo antikomunizma.

-S

Evropa zdaj?

V državi Sloveniji se že od osamosvojitve naprej čedalje pogosteje pojavljajo čudne, izkrivljene fraze in besede, ki mi, milo rečeno, večkrat vzbujajo posmeh. Med nove čudne fraze ali besedno modo prištevam vsaj te tri:

1. civilna družba, civilne organizacije, civilne skupnosti itd.
2. prijazna družba, prijazen dan, prijazni ljudje, prijazno okolje, vreme itd.
3. v Evropo moramo čimprej, utreti si pot v Evropo itd.

Pojdimo k prvi točki: pridevnik »civilen, civilna, civilno se v Sloveniji — pa tudi pri nas v zamejstvu — forsira z vedno večjo intenzivnostjo (pri nas to dela posebno SKGZ!). Ni mi jasno, ali se s tem pridevnikom hoče dokazati voljo do ograditve od verskih organizacij ali od političnih strank. V Sloveniji rabijo pridevnik »civilen« predvsem tedaj, ko hočejo poudariti svojo neodvisnost od cerkvenih in verskih struktur. Pri nas pa uporabljajo SKGZ ta pridevnik, ko se hoče distancirati tudi od političnih strank. Kaj ji potem (ko se je distancirala od verskih organizacij in političnih strank) še ostane, mi je uganka! Veliko laže in bolje je bilo prej, ko je uporabljala besedo »laidna družba oz. organizacija«. Vsaj smo vedeli, pri čem smo! Pridevnika »civilen«, kot se ga danes uporablja pri nas in v Sloveniji, Slovar slovenskega knjižnega jezika vsekakor ne predvideva!

Pridevnik »prijazen«: inflacija tega pridevnika je po časopisih, revijah, radiu in televiziji v Sloveniji, če že ne smešna, pa vsaj gotovo pretirana. »Danes nam je bilo vreme prijazno,« pove zadovoljno televizijski napovedovalec. »Bodimo prijazni,« beremo v izložbah trgovin in bank. Celo voda zna biti prijazna! Poglejmo, kako se v nekem ljubljanskem tedniku glasi reklama nekega podjetja: »Okolju prijazno filtriranje vode in izboljšanje njene kakovosti!« Kaj ni to že skoro malo preveč? Pravijo, da je inflacije pri-

devnika »prijazen« kriv sam predsednik države Milan Kučan, ko je izustil slavni stavek: Bodimo prijazni drug do drugega, ali nekaj podobnega. In Slovenci bi ne bili to, kar smo, če bi takih slavni stavek in njihov avtorjev ne skušali takoj posnemati!

Evropa! Tu pa si je treba takoj natočiti čistega vina. Slovenci, — in to vsi: od Murske Sobote do Devina — smo bili vedno v Evropi. Nikdar nismo iz nje izstopili, ker tega nismo mogli napraviti. Zaradi naše zgodovine ne! Zaradi naše kulture, mišljenja, civilizacije! Zaradi našega geografskega položaja! In danes naj bi kar naenkrat vsi hoteli v Evropo. Pod geslom »Evropa zdaj!« je bivša komunistična stranka prišla v Slovenijo ponovno na oblast. »Utriti si moramo pot pod svobodno evropsko sonce,« sem slišal po ljubljanski televiziji. Taki stavki in tako mišljenje nas postavlja, tudi nas, zamejske Slovence, v čuden položaj in v stanje nekega manjvrednostnega občutka. Smešno bi namreč bilo, da smo Slovenci v Italiji (recimo prebivalci občine Repentabor) že v Evropi (ker je Italija pač že tam, tudi Sardinija in Sicilija), Slovenec iz Sežane pa mora šele čakati, da mu milostno dovolijo, da postane Evropejec.

Ne! Tako frazarjenje moramo enkrat prekiniti! Mi smo v Evropi že stoletja in nam ni treba šele prositi, da nas sprejmejo med evropske narode. Naš Prešeren je začel pesnikovati v nemškem jeziku, Ivan Trinko je pisal znanstvene eseje in razprave v italijanščini. Ne prvemu ne drugemu ni padlo na um, da bi pesnikoval ali pisal v srbohrvaščini ali makedonščini. Ni nam treba si utirati poti pod evropsko sonce, ker žarke tega sonca (zimskega in poletnega, da se razumemo!) uživamo od naše naselitve v te kraje ali, če hočete, od venetskih časov do danes! Kaj bi šele silili v Evropo, če v Evropi smo že, če Evropa smo mi sami!

Drago Štoka

Še o manjšinah...

Pred kratkim sem bil na službenem potovanju v obmejnem okraju neke evropske dežele, kjer živi jezikovna manjšina, ki uradno ni priznana. Njeni člani so samo državljani z določenimi posebnostmi. Pogovarjal sem se z nekaterimi člani večinskega naroda in jih spraševal, zakaj ne marajo priznati manjšincem njihovih pravic. Odgovarjali so mi, da imajo le-ti isti potni list in torej ne smejo postati privilegiranci, če pa jim tako stanje ne ustreza, se vedno lahko preselijo v matično domovino, kjer se jim bo gotovo godilo bolje.

Omenjena manjšina seveda nima svojih šol, volilni zakon pa so spremenili tako, da le-ta ne bo mogla izvoliti svojih predstavnikov v parlament. Poleg tega ima vlada v načrtu naseljevanje tega okraja z begunci, člani večinskega naroda, ki prihajajo iz drugih dežel. Manjšina bo na tak način še bolj ogrožena.

Če ne navedemo imen, bi to bila lahko marsikatera dežela in marsikatera manjšina. Tudi slovenska v Italiji. Ali nismo »dali skozi« vse to v raznih obdobjih?

Vendar: bobu bob in popu pop. Dežela je Grčija in manjšina je turška manjšina v Trakiji (v nekateri naseljih so v večini). Grki jo priznavajo le kot versko skupino (muslimansko). V prejšnjem parlamentu so Turki imeli dva predstavnika, v novem, izvoljenem 10. oktobra, pa nobenega, ker so uvedli nov volilni zakon. Grška vlada namerava naseliti v Trakiji tiste Grke, ki se v vedno večjem številu priseljujejo iz bivše Sovjetske Zveze.

Torej: ali ni povsod ista pesem? Š.Č.

»Dokler traja v tebi volja po aktivnem življenju in se ne vdaš težavam let, je tvoja starost še daleč.«

»Mlad si, dokler dojemaš, kar je lepega, dobrega in veličastnega v naravi, v človeku, v neskončnosti.«

»Mlad si toliko, kolikor si upaš in vase zaupaš. Star si, kolikor si mamlodušen.«

Prvi vtis slike je: koga ali kaj ti ljudje čakajo

Sedaj pa iz slike v življenje.

Si tudi ti med temi, ki...čakajo, gledajo, kako ostali delajo?

Odmik od javnega življenja je za nas lahko usoden. Ne moremo, ne smemo le čakati in slediti dogodkom samo z očmi. Stopimo v krog s tistimi, ki delajo.

Samo okrog sebe pogledajmo, pa bomo opazili, kaj in koliko lahko naredimo za skupno stvar na družbenem, političnem, kulturnem in verskem področju.

Kadar bo večje število sodelavcev in sodelavcev, tedaj bo naša bodočnost boljša.

Le pod tem pogojem...

Ekumenizem ali prizadevanje za cerkveno edinost

V molitveni osmini za krščansko edinost (od 18. do 25. januarja) bomo nekoliko več razmišljali o poteh cerkvene edinosti in napredku ekumenskega dela.

Pri vseh dosedanjih prizadevanjih za krščansko edinost doživljamo kristjani vedno nove ovire, nerazumevanja in celo nasprotovanja. Kljub temu pa se moramo s čim večjo gorečnostjo in zaupanjem medsebojno spodbujati k življenju po Kristusovem evangeliju in vztrajni molitvi za krščansko edinost. »Spreobrnjenje srca in svetost življenja skupaj z zasebnimi in javnimi molitvami za edinost kristjanov moramo imeti za dušo vsega ekumenskega gibanja« (Odlok o ekumenizmu).

Lani je bilo od 10. do 15. maja v Rimu srečanje predstavnikov narodnih ekumenskih svetov. Na tem srečanju je predsednik Papeškega sveta za pospeševanje edinosti med kristjani kardinal Edward Idris Cassidy podal pregled ekumenskega dela: »Veliko je bilo že doseženega in ne bi bilo prav, da bi to zamolčali in ne bi bili Gospodu hvaležni za napredek. Hkrati ne bi bilo pošteno zanikati, da nas čaka še veliko dela... Mnogim, ki so bili v preteklosti navdušeni nad ekumenizmom, je sčasoma vnema precej pošla. Razlogov je več. Mnogi so ugotovili, da bo pot do cilja veliko daljša, kot so si predstavljali. Zato se pojavlja težnja, da bi bili zadovoljni s čim manjšim, kot je polna vidna edinost, in bi se odločili le za neko globlje tovarništvo, ki se izraža v skupnem delovanju, predvsem v obrambi človekovih pravic, prizadevanja za mir in pravičnost ter v skrbi za ohranitev naravnega okolja.«

Toda to je premalo, ker ekumenizem hoče biti odgovor na dar božje milosti po edinosti vseh verujočih v Kristusa. Počelo in začetek edinosti je delovanje Svetega Duha, ki dejansko v Cerkvi že ustvarja edinost vere, upanja in ljubezni.

Zato pa ekumenska odprtost ne pomeni kompromis med vsemi krščanskimi Cerkvami, temveč vodi do globlje edinosti, ki obstaja v izpovedanju ene vere, v skupnem obhajanju svetega bogoslužja in v bratski složnosti božje družine. Tako potrjuje tudi novi ekumenski pravilnik, ki ne govori več o neki enostavni vrnitvi ločenih Cerkva v katoliško skupnost, temveč spodbuja k večjemu prizadevanju za popolnejšo edinost. V to edinost so že po svoji naravi vključene krščanske Cerkve, ki sprejemajo Sveto pismo in zakramente, po katerih se verni posvečujejo v božje otroke, ki so bili prerajeni po svetem krstu in imajo skupnega Očeta v nebesih. Torej to delno občestvo že obstaja in po molitvi, dialogu in sodelovanju teži k polnemu občestvu ene same Cerkve. Zato so katoličani prepričani, »da edina Kristusova Cerkev obstaja v katoliški Cerkvi, katero vodijo Petrov naslednik in škofje, ki so v občestvu z njim« (Ekum. pravilnik čl. 17).

V ta kontekst spada tudi izjava Mednarodne mešane komisije za teološki dialog med katoliško in pravoslavno Cerkvijo (24. junij 1993), po kateri je uniatizem ali metoda zedinjevanja-preteklost, ne pa metoda za današnje iskanje polnega občestva ali edinosti med Cerkvami. Zato je sedanje ekumensko delo

osnovano na medsebojnem dialogu in molitvi ter na srečanju v resnici in ljubezni, ki naj vodi do popolne edinosti vseh v Kristusu. JM

Mali Buddha v kinodvoranah

Vsak film, če le odstopa od običajnega proizvoda, se predstavlja s posebno preračunano in vsiljivo reklamo. Prav tako film Mali Buddha. Ni bilo revije, časopisa, televizijske oddaje, ki ne bi na dolgo in široko poročali o tem zadnjem Bartoluccijevem filmu. Nekaj podobnega je bilo s filmom Jurski park. Taka vsiljiva reklama seveda privede marsikoga, da »mora« v kino. Tolikšna je moč sredstev javnega obveščanja na površnega človeka!

Toda v tem našem primeru je bilo še nekaj drugega: verski trenutek.

Toda bodimo resni: eno je strokovna ocena filma, drugo pa je površen in le pozitiven prikaz religije, o kateri zelo malo ali nič ne vemo in bi postavili vso zgradbo na površnosti.

Istčasno je tisk poročal o desetinah tisočev »spreobrnencev« v to vzhodno vero in je pri tem tudi navedel njihova imena. V prvi vrsti so filmski igralci ali igralke, ki potrebujejo nenehne reklame, potem športniki, pisatelji itd.

Tako pisanje je podobno tržnim stojnicam, kjer se prodajajo najbolj eksotični predmeti, predvsem pa »nekaj nenavadnega«, močno »različnega«.

Toda eno je govoriti o budizmu, kar prepuščamo strokovnjakom in ne propagandistom (ne moremo napolniti svoje eksistencialne praznine s površnostjo in eksotizmom), drugo pa napisati oceno o filmu.

Temu bi dostavil primerjavo: na tisoče umirajočih na stopnišču templja boginje Kali (in ne samo te), popolnoma prepuščenih samim sebi, na drugi strani pa »hiša ljubezni« matere Terezije, ki skuša dajati tem umirajočim neko dostojanstvo, vsaj pred smrtjo.

Toda tu govorimo o filmu.

Bartolucci nam je dal tehnično izdelano mojstrovino, krasne prizore; problem reinkarnacije (Buddha je stopil v telo treh otrok) je zelo podčrtan, drugače vse poteka v znamenju površnosti, ki gledalca od časa do časa tudi z dolgočasni.

Zaključek?

Ko odhajaš iz dvorane, ne malo razočaran, se sprašuješ: tolakšna reklama za tako stvar?

In gledalec se jezi nad samim seboj: tudi jaz sem podlegel ameriški kolonizaciji... g.s.

Posvet v Vatikanu o BiH

Obsojeno načelo o etničnem čiščenju

4. jan. je bilo v Vatikanu na pobudo sv. očeta posebno srečanje za iskanje mirnega izhoda iz krize v BiH. Udeležili so se ga kompetentni laiki in nekaj kardinalov. Njihovo spoznanje: mir v BiH je mogoč, toda ne na račun etnične delitve dežele, temveč ob spoštovanju človekovih pravic, med katerimi je prva: živeti na kraju rojstva, kjer je kdo pognal svoje korenine. Potem: vrnitev vseh beguncev in enake pravice in dolžnosti za vse. Obžalovali so tudi nemoč ZN in mirovni sil v BiH.

Mesec katoliškega tiska

Zadnje čase se veliko govori o novi evangelizaciji in o katezezi. Kristjani bi morali namreč izpopolnjevati svoje versko znanje, da bi vedno boljše razumeli, na kakšni podlagi stojita njihova vera in zavzetost za boljši svet. V raznih občestvih organizirajo katehezo (pouk o verskih problemih) in razne tečaje, ki naj bi kristjanom ponovno osvetlili in poglobili poznanje glavnih verskih resnic in moralnih norm. Odziv na take pobude, zlasti pri naših ljudeh, je zelo skromen. Večkrat ga sploh ni.

Razlogov za tako zadržanje je mnogo. Med glavnimi je pa gotovo ta: Kaj bomo hodili poslušat duhovnike in njihove pomočnike, saj vemo, o čem bodo govorili: da je treba k maši, da človek mora biti pošten, vesten in zvest v zakonu in družini, da Cerkev ne pozna razporeke (divorzio), da so na svetu potrebni tudi otroci itd. Vse to pa v modernem svetu ni več moderno. Torej!?

A pripomniti je treba: to bo tudi razlog, zakaj mi trdimo, da je verski tisk potreben, ga je treba brati, podpirati in širiti. Saj ti bo prav tak tisk razložil, zakaj moraš biti pošten, zvest, vesten itd.

Pa tu ne gre samo za strogo verski tisk. Govorimo tudi o katoliškem tisku, to je o tisku, ki skuša razširiti naše obzorje, da bomo znali presojati svoje mišljenje in svoje delovanje — ne samo v zasebnem, ampak tudi v javnem življenju. To ni lahko. Stalno se moramo učiti. In prav katoliški tisk hoče pomagati kristjanom pri tem odločanju.

K temu delu so poklicani vsi dobro misleči kristjani. Katoliški tisk potrebuje našo oporo in podporo.

Berimo torej naš tisk — in tega ne manjka — in skrbimo, da se bo ohranil, se izboljšal in vedno bolj širil.

Lojze Škerl

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Izšel je

Januarski Pastirček je ves prazniški. Kako bi ne bil, ko je pa tudi on obhajal božične praznike in novo leto ter se veselil snega. Temu primerno so ubrane pesmi Zore Saksid in razni sestavki v prozi. Ob branju bodo otroci podoživljali praznike in obujali spomine nanje. Pa še kaj poučnega bodo dobili, zlasti zgodbo o Predjamskem gradu.

Bogat je prostor odmerjen Pastirčkovim pošti. Samo prispevkov v prozi je 29 in še številne risbice. Listič je res primerne dopolnilo tudi uri slovenskega jezika.

Božja beseda je kakor kruh...

16. januar

2. navadna nedelja

»Rabi, kje stanuješ?«. Jezus jima reče: »Pridita in bosta videla« (Jn 1, 38-39).

Dva učenca Janeza Krstnika gresta za Jezusom in ga vprašata: »Učitelj, kje stanuješ?« Jezus jima reče: »Pridita in bosta videla.« Šla sta in ostala pri njem tisti dan.

Eden od učencev je bil Andrej, brat Simona Petra. Takoj po srečanju je odhitel k bratu in ga pripeljal k Jezusu. »Jezus je uprl pogled vanj in mu rekel: »Ti si Simon, Janezov sin. Imenoval se boš Kefa (to pomeni Peter)« (Jn 1, 42).

V kratkem evangeljskem odlomku 2. navadne nedelje Jezus pokliče Andreja in nato njegovega brata Simona, kateremu da novo ime: Peter, kar pomeni skala (prim. Mt 16, 18).

Omenjeni odlomek iz Janezovega evangelija ni zanimiv samo zato, ker nam pove, kako je Jezus srečeval ljudi in jih povabil k sodelovanju za časa svojega zemeljskega življenja. Pove nam tudi, kako je nadaljeval svoja srečanja v 2000-letni zgodovini krščanstva.

Srečati se hoče z vsakim človekom posebej. Vsakega pokliče po imenu. Kot božji Sin bi lahko v enem samem trenutku preoblikoval svet. Toda izbral je drugačno pot: dolgo in potrpežljivo pot iskanja in čakanja. Še zdaj išče in čaka na trenutek, ko lahko človeka nagovori po imenu in ga povabi: »Pridi in videl boš.« Šele tedaj mu razodene skrivnost njegovega osebnega poslanstva.

Na ta način ne kliče in ne izbira le duhovnikov, redovnic in redovnikov. Vsi smo bili tako poklicani pri svetem krstu, kjer nam je bilo dano ime, s katerim nas kliče.

Bog gradi Cerkev po našem osebnem odgovoru na božji klic. Cerkev ni v prvi vrsti institucija, kateri številčno pripadamo; je predvsem skupnost vseh, ki so odgovorili na Jezusov klic: »Pridi in hodi za menoj!« (prim. Mk 1, 17). Osebnostni odgovor na ta klic je kot krst zrelega in odraslega kristjana; korak, ki se usmeri za Jezusom, v smeri tistega kraljestva, ki ni od tega sveta.

V tem smislu je Cerkev živ organizem. Sestavljajo ga vsi, ki so odgovorili na Kristusov osebni klic in ki so zato postali apel živega krščanstva. To so tisti »živi kamni« duhovne zgradbe, Kristusove Cerkve, ki so edina garancija duhovnega preživetja krščanstva.

Če Cerkev doživljamo kot staro, utrujeno, sklerozno in starokopitno, potem je nekaj narobe z nami vsemi. Zmanjkujejo ali zmanjkali so »živi kamni« duhovne zgradbe, posvečenega templja, živi udje Kristusovega telesa. Ostala je zunanja zgradba, organizacija, institucija, ki diši po zatohlem, preživetem.

Bog pa je lahko dober tudi v tem našem občutku krize. Verjetno je tudi ta v načrtu njegovega potrpežljivega iskanja in čakanja. Od Gorice, Trsta do Kopra in še dlje v osrčje matične domovine se po božji besedi današnjega evangelija kristjanom ponovno postavlja vprašanje Jezusovih prvih učencev: »Učitelj, kje stanuješ?« Jezusov odgovor je isti: »Pridi in videl boš!«

Torej, vabilo! Jezusovo osebno vabilo! Njegov delikaten poziv!

Zvone Štrubelj

IZ SLOVENSKE KOROŠKE

Novoletno srečanje

Tinjski dom je takoj po vstopu v novo leto, 2. in 3. januarja, skupaj s Katoliško prosveto in Referatom za izobražence gostil slovenske izobražence, ki so se zbrali k novoletnemu srečanju. Letos je nosilo naslov Rebulovega romana »Jutri čez Jordan«, obravnavalo pa je predvsem vprašanje našega notranjega in zunanega odnosa do tujcev in tujine. Zaradi boleznij je bil vrstni red predavateljev nekoliko »zmešan«, vseeno pa so vsi nastopajoči — dr. Jože Marketz, mag. Marija Perne, mag. Vinko Ošlak in dipl. inž. Igor Senčar — navdušili poslušalce in marsikoga prisilili k razmišljanju. Tako je prvi predavatelj, direktor Dušnopastirskega urada v svojem govoru z naslovom »Tujec, ki biva med nami«, izhajal predvsem iz svetopisemskih primerov in izzval zanimivo diskusijo. Mag. Perne se je s predavanjem »Popotni, bežeči in tujec v slovenski literaturi na Koroškem« dotaknila človeškega iskanja v primerih koroških slovenskih pisateljev. Predavatelja drugega dne, mag. Ošlak, ki je nadomestil obolelega dr. Dvoraka iz Ulma, in inž. Senčar, ki je že znan po govoru na Dragi, sta

se dotaknila problema tujine iz izpovedjo pod naslovom »Doma na tujem - tujec doma« in »popotnik sem...«

Res škoda, da je zanimivemu srečanju prisostovalo tako skromno število izobražencev — krivo je bilo tudi vreme —, posebno pa smo bili veseli navzočnosti slov. konzula v Celovcu, ljubljanskega župana in nekdanjega ministra dr. Venclja.

R.B.

Knjiga posebnega pomena

Pred mesecem dni so prav tako v Tinjah predstavili zanimivo knjigo, ki sta jo izdala Sodalitas in Krščanska kulturna zveza in nosi naslov Tako smo živeli. V njej je dr. Marija Makarovič zbrala 27 izpovedi starejših koroških Slovencev — najstarejša med njimi ima že 97 let —, ki so vsak po svoje izpovedali svoje trdo in preprosto življenje, ki pa je velikokrat lepše, kot je danes, v času izobilja. Vredno branja in razmišljanja!

Poletno potovanje

Katoliški glas pripravlja poletno 8-dnevno potovanje na Irsko v 2. polovici julija letos.

Podrobnejša navodila bomo objavili naknadno.

POGLED V SLOVENIJO

Ves čas zelo razgibano

Janez Povše

V minulem tednu je verjetno največ pozornosti vzbudil odstop predstojnika Vojaške obveščevalne službe »Vomo« Andreja Lovšina, ki je odšel povišan v visok čin generalmajorja. Gre za vojaško obveščevalno službo ministrstva za obrambo, ki je opravila levji delež vsega tistega, kar je omogočilo osamosvojitve Slovenije, še prej pa njeno obrambo pred napadom Jugoslovanske ljudske armade. Andrej Lovšin je bil šolan v vojaški akademiji, kasneje je organiziral obveščevalno mrežo znotraj bivše jugoslovanske vojske in nemara je bil ta podvig odločilen za ohranitev Slovenije. Zanimivo je, da nihče točno ne ve, zakaj je Andrej Lovšin zapustil svoje mesto pri Janezu Janši. Po prvi domnevi naj bi obrambni minister v preveliki meri spolitiziral svojo obveščevalno službo, po drugi domnevi — to je bilo navedeno v oddaji »Utrip« na prvem televizijskem programu — naj bi Lovšin odstopil zaradi nepojasnjenih dogodkov v zvezi z družbo »Safti« oziroma »Adit«. Voditeljica oddaje »Utrip« je bila v svojih komentarjih zelo ostra in tehtna, saj je v primeru Andreja Lovšina ter divjih privatizacij vprašala preprosto: »Komu verjeti, komu zaupati?« Problem ni v dogodkih, ampak v dejstvu, da politika številnih stvari javnosti ne pojasni. S tem v zvezi je znani psiholog Vid Pečjak izrazil mnenje, da »nam politika naliva kalno vino«. Po njegovem mnenju so ljudje res verjeli v politiko le v času plebiscita in osamosvajanja Slovenije, sedaj so nad njo nevarno razočarani.

Zanimive podatke o mnenju ljudi je pokazala nedavna anketa javnega mnenja, kjer se je ponovno pokazalo, kako razsodno in prodorno razmišljajo tisti ljudje, ki jih potem nihče ne posluša. Kar 74% vprašanih je izrazilo mnenje, da je v Sloveniji delujočih preveč strank - torej kritična opredelitev proporcionalnega volilnega sistema. 63% vprašanih je bilo mnenja, da je devet strank v parlamentu odločno preveč - torej kritika partitizma, ki je v slovenskem parlamentu vse bolj očiten. Združevanje sredinskih strank, gre za Žakljeve socialiste, Ruplove oziroma Bavčarjeve demokrate ter Tancigove zelene, vprašanih ne prepriča, saj približno tretjina napovedano združevanje odobrava, druga tretjina je proti, tretja tretjina se do zadeve ne more opredeliti.

V času, ko marsikje v Sloveniji, posebno na Koprskem, še vedno postavljajo pod vprašaj dogovorjena sredstva za obrambo, češ da je treba vlagati denar v reševanje socialnih vprašanj, so hrvaški vojaški izvedenci svetovali Janši — posredno v intervjujih — naj si oskrbi protiletalsko obrambo in tudi morsk obrambo, zakaj kljub drugačnim interesom Hrvaške se »zaradi zunanjih razlogov« utegne zgoditi, da se bo Hrvaška neposredno vpletla v vojno v Bosni in Hercegovini. »Zaradi zunanjih razlogov« tudi ni povsem izključeno, da bi bila Hrvaška lahko prisiljena v direktno vojno s Srbijo, kar bi seveda pomenilo občutno širitev vojnih področij.

Sicer velja opozoriti, da je na

prvem televizijskem programu Slovenije na sporedu obsežna oddaja o Slovincih v Argentini z naslovom »Pričevanja o zvestobi«. Gre za slovensko diasporo po drugi svetovni vojni. Oddaje so na sporedu vsak torek ob 20.30, v tem tednu je bila na sporedu že druga z naslovom »Beg«. Kot je razvidno, je obravnavala obdobje, ko so se drugače misleči Slovenci umaknili iz Slovenije, nekateri so seveda končali v Kočevskem Rogu, ter se premaknili v Argentino. Vsi tisti, ki si želijo strnjene informacije o tekočih tedenskih dogodkih, si na slovenski televiziji lahko ogledajo ali oddajo »Tednik« ob četrtkih ob 21.25 (ponovitev ob sobotah ob 13.05) ali že navedeni »Utrip« ob sobotah ob 20.05 (ponovitev ob ponedeljkih ob 13. uri). Obe oddaji zajemata obdobje enega tedna in na zgoščen način podajata pregled dogodkov, predvsem pa komentarje. V novih časih demokracije je dogodkov vedno ogromno, kar priča o dinamičnem in zares zanimivem življenju v naši matični domovini.

V nedeljo, 16. januarja 1994, bo ob 15. uri v Biljah božičnica. Sodelovali bodo MePZ Bilje, Miren, Rupa-Peč, Orehovlje, MPZ Miren. Duhovno misel in pozdrav bo imel g. Ljubo Marc. Koncert bo posvečen zlatomašniku g. Ljubu Marcu.

Kaj pišejo drugi

Sorge: Katoličani v bodoči Italiji - I.

I cattolici e l'Italia che verrà (Katoličani v bodoči Italiji) je naslov uspešnice, ki jo je pri založbi Mondadori izdal znani jezuitski pater Bartolomeo Sorge, predstojnik Centra za družbene vede »Pedro Arrupe« iz Palerma, sicer pa dolgoletni urednik prestižne revije »La Civiltà cattolica«. Knjiga obravnava politične izbire kristjanov v Italiji. Napisana je v obliki intervjuja v sodelovanju s časnikarjem Domenicom del Riom.

*V italijanski javnosti, posebno v katoliškem svetu, ima beseda pater Sorgeja nedvomno veliko težo. Morda je Sorge poleg kardinala Martini-ja danes v Italiji najvidnejši predstavnik zmerne katoliške »levice« * (tvegam ta izraz kljub nevarnosti nespornostim). Že več desetletij si prizadeva za prenovo verskega življenja. Leta 1976 je bil pobudnik odmevnega vsedravnega zborovanja o evangelizaciji in človeškem napredku, kateremu se je dve leti kasneje pridružila tudi tržaška škofija s svojim »Trst - Kristjani iz oči v oči«.*

Po letu 1985, ko je prevzel Center za družbena vprašanja v Palermu, si je Sorge veliko prizadeval za reformo italijanske Krščanske demokracije. Skupaj s patrom Pintacudo sta bila nekakšna duhovna očeta Orlandovega gibanja La Rete. Toda ko je Orlando zapustil Krščansko demokracijo, je Sorge z njim prelomil. Menil je namreč, da je izkušnja političnega gibanja demokratičnih kristjanov tako dragocena, da se za njegovo prenovu velja boriti od znotraj, ne pa ga rušiti od zunaj.

Vse to je vsebina prvega dela zgo-

V Sloveniji odkrivajo velikega jezikoslovca, p. Stanislava Škrabca

V novi slovenski državi so se pri odkrivanju dogodkov in ljudi, ki so odločilno zaznamovali oziroma obeležili njeno preteklost in vanjo vložili svoje znanje, sposobnosti, ustvarjalnost in zanos, spomnili tudi na frančiškanskega patra Stanislava Škrabca. Letos mineva 150 let od njegovega rojstva in nemara je bil to neposreden povod za prireditve v počastitev patra, ki je nad 42 let preživel v Frančiškanskem samostanu na Kostanjevici nad Novo Gorico. Tam, v skromno opremljeni samostanski celici, je tudi napisal večino svojih del, ki ga zdaj proslavljajo kot največjega jezikoslovca in slovenista devetnajstega stoletja.

Na novinarski konferenci prejšnji petek sta o njem govorila predsednik Organizacijskega odbora letošnjih Škrabčevih dnevov, gvardijan Frančiškanskega samostana in župnik župnije Gospodovega oznanjenja Mariji na Kostanjevici nad Novo Gorico, pater frančiškan Niko Žvokelj in predsednik Častnega odbora omenjenih dnevov, prof. dr. Jože Toporišič, dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Poudarila sta njegovo veliko ustvarjalnost, aktualnost za sedanji slovenski rod in ga ocenila kot izredno pomembno vrednoto in velikana naše preteklosti. Prve Škrabčeve dneve bodo organizirali letos, v prihodnje pa se bodo nadaljevali kot dvoletna ali morda kot vsakoletna prireditve. Pobudnik omenjenih dnevov je Frančiškanski samostan, zato, »da bi postali trajna oblika

odkrievanja Škrabčevega znanstvenega dela in njegovega osebnega odnosa do slovenskega jezika. Postanejo naj tudi priložnost za poglobljanje naše skupne odgovornosti za slovenski jezik.«

Za Stanislava Škrabca so torej najbolj pomembni in značilni njegova velika ustvarjalnost, obsežnost in pomembnost tem, ki se jih je loteval, in tudi aktualnost njegovih spoznanj o slovenskem jeziku za sedanji čas in nove rodove. Pater Niko Žvokelj je na novinarski konferenci opozoril, da je bil Stanislav Škrabec bolj razgledan kot marsikdo, ki je deloval v kulturnih središčih Evrope. Profesor dr. Jože Toporišič pa je podčrtal, da se je Stanislav Škrabec ukvarjal s tako številnimi temami s področja jezikoslovja in slovenistike, da bi le-te lahko obsegale kar 21 tematskih sklopov.

Po že omenjeni novinarski konferenci je goste oziroma organizatorje Škrabčevih dnevov sprejel novogoriški župan, odvetnik Tomaž Marušič. Med udeleženci je bil tudi Franc Mihelič, župan Ribnice, kamor sodi tudi vas Hrovača, kjer se je pater Stanislav Škrabec rodil. Pozneje je bila v Cerkvi na Kostanjevici maša, ki jo je vodil koprski škof msgr. Metod Pirih ob somaševanju patra Polikarpa Broliha, frančiškanskega provinciala. Nato so v Frančiškanskem samostanu odprli razstavo o življenju in delu Stanislava Škrabca, ki jo je pripravil Marijan Breclj.

Drugi del Škrabčevih dnevov bo potekal od 11. do 14. maja. Namen-

jen bo strokovno-znanstveni obdelavi Škrabčevega jezikoslovnega, poljudnoznanstvenega in leposlovnega dela, kakor tudi predstavitvi patra kot frančiškanskega redovnika. O teh temah bodo priredili dvodnevni simpozij. Nadalje bo v seriji o znamenitih Slovincih, ki jo izdaja Ministrstvo za promet in zveze Slovenije, izšla znamka patra Stanislava Škrabca, ob njem pa tudi znamka Simona Gregorčiča, čigar 150-letnico rojstva tudi praznujemo letos.

V okviru novega projekta o Kostanjevici kot duši Nove Gorice bo izšla tudi knjiga s ponatisom Škrabčevih jezikoslovnih razprav, ki jih je pisal na platnicah časopisa Cvetje z vrto Sv. Frančiška. Preuredili oziroma obnovili naj bi tudi knjižnico Stanislava Škrabca, ki je zaradi ogroženosti in nezavarovanosti že dalj časa zaprta za ogled. V tej knjižnici hranijo »zaklade neprecenljive vrednosti, ki pa še vsi niso niti odkriti«, je na novinarski konferenci dejal predstojnik Frančiškanskega samostana na Kostanjevici, p. Niko Žvokelj.

V letošnjem letu bodo pobudniki, organizatorji in izvajalci Škrabčevih dnevov nasploh naredili vse, da bi to veliko osebnost naše preteklosti celovito osvetlili in jo predstavili Slovincem. Tudi njegovo osebno knjižnico, ki je izjemno bogata, bodo iz Frančiškanskih samostanov v Ljubljani in v Kamniku, ki jo hranita, čimprej prenesli v Škrabčevo knjižnico na Kostanjevici.

Marjan Drobež

Lopar v slovenski Istri postaja kulturni center

Lopar je majhna vas v slovenski Istri; spada v občino in župnijo Marzige. Kot naselje nima nič posebnega, zanimiva pa je lega, odkoder je krasen pogled na koprski zaliv in na del Trsta, od koder sveti svetilnik.

Ima pa nadvse zanimivo bodočnost: postal naj bi kulturno središče, kjer bi se zbirali izobraženci za razna srečanja, razstave in podobno.

Duša tega delovanja in prizadevanja je domačinka Leda Dobrinja, ki je dala na razpolago svoj dom — hiša od Cjuda — za vsakokratna srečanja.

Ravno ta srečanja so zanimiva, ker dajejo poseben pečat kulturnega središča, kar naj bi polagoma Lopar postal.

Predstavili naj bi se rojaki iz slovenske Istre: tisti, ki tu živijo, izseljenci in zdomci, ki so se formirali in dajejo svoj delež tudi onstran meje. V ta krog spadajo tudi tisti, ki so se sem preselili.

Gre torej za vzpostavljanje komunikacijskih kanalov in za prispevek v oblikovanju istrskega kulturnega prostora, kakor tudi za aktivno vključevanje udeležencev in vzgajanja, komuniciranja ter demokratičnega izmenjavanja pogledov.

Gostje teh večerov so bili Marijan Tomsič in Milan Gregorič. Bile so še razne okrogle mize, razstave ter promocija projekta za celotni razvoj podeželja in obnove vasi. V soboto, 15.

t.m., ob 19. uri pa bo na vrsti Dušan Jakomin, doma iz Sv. Antona pri Koprju. Konec meseca januarja bo na vrsti Iztok Mlakar, v začetku meseca februarja pa bo na sporedu razstava kiparja Emila Draščiča.

Škofovsko posvečenje v Sarajevu

V Sarajevu je vse mogoče, tudi božični koncert in škofovsko posvečenje. Na praznik sv. Treh kraljev je bil namreč posvečen novi pomožni škof Pero Sudar. Posvečenje je bilo v katedrali, ki so jo verniki napolnili. Priostvovali pa so apostolski nuncij msgr. Francesco Monterisi, kardinal Franjo Kuharič, diakonski škof Ciril Kos, pa banjaluški Franjo Komarica in mostarski Ratko Perić. Škofje so se pripeljali v mesto z letalom ONU. Naslednji dan pa se niso mogli vrniti, ker so Srbi znova obstreljevali letališče. Počakati so morali, da se je srbska jeza pomirila. Čeprav je srbska pravoslavna Cerkev tisti dan obhajala svoj praznik Jezusovega rojstva, bosanski Srbi tega niso spoštovali, kot niso spoštovali katoliškega Božiča.

V nedeljo, 30. januarja, nabirka za KATOLIŠKI TISK.

ZAHVALA

Uredništvo Katoliškega glasa se toplo zahvaljuje vsem misijonarjem in misijonarkam za božična in novoletna voščila. Želimo jim obilo osebnega miru in zdravja ter božjega blagoslova za plodno delo v letu 1994.

* Izraz nima nič skupnega s slovenskim pojmom levice ali s teološkim disidentstvom.

Seja tajništva Slovenske skupnosti

Tajništvo SSK iz Gorice se je po praznikih sestalo prvič na novem sedežu v drevoredu 20. septembra; gre za stanovanje v pritličju nove hiše s prostorno sejno sobo v kleti. Prostorji so primerni za delovanje stranke in bodo odprti dvakrat na teden v popoldanskih urah. Namen tajništva je tudi, da poživi delovanje krožka za kulturna in politična vprašanja Anton Gregorčič ter da poskrbi za redno informacijo naših ljudi preko že obstoječih glasil.

Pokrajinski kongres stranke bo 12. februarja v Števerjanu in bo zaradi sedanje politične situacije v državi posvečen razpravi in razgovoru o bodočnosti in načrtih. V teh tednih morajo sekcije organizirati svoje lokalne kongrese za določitev smernic in delegatov. Tajništvo želi, da bi bili vsi volilci SSK informirani o novih izbirah stranke v zvezi s koalicijskimi, ki se sestavljajo v občini Gorica in ki se bodo morale oblikovati tudi v okoliških občinah. Gre za težka vprašanja, saj bo treba opraviti važne ideološke izbire in se v nekaterih primerih odpovedati samostojnemu nastopu. Gre pa tudi za sklepe, ki so v Trstu na nedavnih volitvah prinesle stranki dobre uspehe in postavile SSK v središče političnega dogajanja.

B.Š.

SSk - Števerjan

V ponedeljek, 10. januarja, smo imeli v Sedejevem domu v Števerjanu prvo sejo novega odbora sekcije Slovenske skupnosti za Števerjan, ki je bil izvoljen na zadnjem občnem zboru sekcije 9. decembra lanskega leta.

Sejo je sklical, kakor predvideva statut, najstarejši član sekcije, in sicer Jožef Corsi z Jazbin. Na dnevnem redu je bila najprej izvolitev predsednika in tajnika sekcije. Vodstvo sekcije je tokrat ostalo nespremenjeno, saj sta bila Ivan Vogrič in Dominik Humar soglasno potrjena za predsednika oz. tajnika. Prav tako soglasno je bil potrjen tudi Boris Hladnik za blagajnika.

Nadalje je odbor imenoval še delegate števerjanske sekcije za pokrajinski kongres Slovenske skupnosti, ki bo v začetku meseca februarja.

Na koncu se je razvila še zanimiva debata o nadaljnjem delovanju sekcije, saj bomo čez dobro leto dni že v polni pripravi na občinske volitve, ki bodo nekje spomladi leta 1995, za kar bo treba napeti vse sile, da bo SSK ponovno pridobila upravo števerjanske občine.

Ivan Vogrič

ZSKD - Gorica

Potrebno je, da obe manjšini, slovenska v Italiji in italijanska v Sloveniji in na Hrvaškem, ustvarita pogoje za stalno dogovarjanje in da poiščeta primerne poti reševanja vprašanj, ki so skupna. To je bilo poudarjeno na okrogli mizi z naslovom »Dve skupnosti ena stvarnost«, ki sta jo Unija Italijanov iz Pirana in goriška Zveza slovenskih kulturnih društev pripravili v tork zvečer v Tartinijevi hiši v Piranu v okviru sodelovanja med organizacijama, ki sta se že lani začeli dogovarjati na kulturnem in športnem področju. Torkova okrogla miza je bila po-

H. Jussa v Katoliški knjigarni

V galeriji Katoliške knjigarni bo pred koncem meseca nov prikaz likovnega ustvarjanja domačina Hijacinta Jusse. Predstavil se nam bo s pestrim prikazom cerkvic iz svoje ožje domačije - Benečije. S svojimi akvareli, ki so nastajali v letih 1990-93, želi opozoriti na lepote rodnih Nadiških dolin in na bogato versko in kulturno dediščino svojih prednikov. Nekatere od teh slik so bile tudi objavljene v Koledarju Mohorjeve družbe za leto 1994.

Na sliki: ŠPETER - SV. KVIRIN

membna zaradi dejstva, da so zbranimu občinstvu spregovorili predstavniki dveh osrednjih manjšinskih organizacij. Kot sta v pozdravnih nagovorih podčrtala Stefano Lusa in Rudi Pavšič, je srečanje predstavnikov obeh manjšinskih organizacij (januarja bodo podoben večer pripravili na Goriškem) pomenilo predvsem željo po premagovanju morebitnih nesoglasij med obema skupnostima in prispevalo k odtalitvi »zamrznjenih« odnosov po nepodpisu tristranskega memorandumu med Slovenijo, Italijo in Hrvaško.

Klavdij Palčič je izpostavil zdajšnje stanje slovenske manjšine v Italiji in podčrtal potrebo, da se manjšino obravnava kot polnopravni subjekt, ki si bo sama znala krojiti usodo. V zvezi s stiki z italijansko manjšino je bil mnenja, da je treba vendarle premagati vse stare ovire.

Maurizio Tremul je podčrtal vlogo obeh manjšin v procesu evropske integracije in se zaustavil pri vprašanju regionalizacije obmejnega območja, kar bi italijanski manjšini nudilo pogoje, da celovito rešuje vprašanja skupnosti. Ustvariti bi bilo treba nekakšno cono prostega pretoka in izmenjave, ki bi zajela tudi območje, kjer živijo zamejski Slovenci.

Ace Mermolja se je lotil vprašanja manjšina-država in ugotovil, da pritisk na manjšino kaže v bistvu na šibkost države. Po drugi strani pa takšen pritisk sili manjšino, da se za pre sama vase, kar je izredno nevarno. Poiskati je treba poti dialoga med manjšinama, med manjšino in večinskim narodom in med manjšino in matičnim narodom.

Nazadnje je Silvano Sau, ki je član novonastale vladne komisije za vprašanja manjšin v Sloveniji, dejal, da so zakoni sicer dobri in ščitijo manjšino, v resnici pa se ti normativi udejanjajo z manjšo uspešnostjo. Ob potrebi po enovitosti italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem je Sau ugotovil, da med italijanskimi in slovenskimi intelektualci ni še prišlo do kakšnega skupnega razmišljanja, kot se je, na primer, to zgodilo na Tržaškem ob priložnosti kandidature župana Riccarda Illyja.

Štandrev. Slovenske nedeljske sv. maše v štandrevski župniji so ob 8.30 in ob 10.30.

Obnovili so štandreško osnovno šolo

Prvi dan po božičnih počitnicah, v petek, 7. januarja, so štandreški osnovnošolski otroci in učitelji začeli pouk v popolnoma obnovljenem poslopju. Staro šolsko stavbo je občina v dveh letih dela temeljito preuredila, tako da se zdi danes nova, s prostornimi učilnicami in lepo urejenimi prostori. Ko so bila dela v teku, je pouk potekal deloma v starem vrtcu, deloma v prostorih župnijskega doma »Anton Gregorčič«.

Z odprtjem obnovljenih prostorov so se končno uresničila dolgoletna prizadevanja štandreške skupnosti,

ki je vedno postavljala to vprašanje na prvo mesto. Učitelji in učenci so s tem pridobili primerne prostore in najboljše pogoje za reden pouk.

Nove prostore je blagoslovil štandreški župnik Karel Bolčina.

Na sliki otroci in učitelji v vežnih prostorih obnovljenega poslopja štandreške osnovne šole »Fran Erjavce«. Na levi strani kip pisatelja, po katerem je poimenovana šola, na desni pa štandreški župnik Karel Bolčina, ki je blagoslovil prostore.

SCGV »E. Komel«

GM

Koncertna sezona 1993/94 SIJAVUŠ GADŽIJEV

Klavir v dunajski klasiki

Mozart, Haydn, Beethoven

Vstopnina 10.000 lir

Dijaki imajo prost vstop.

Katoliški dom, torek, 18. januarja 1994, ob 20.30.

SKRD JADRO RONKE

Cerkev sv. Lovrenca v Ronkah

Tradicionalni koncert božičnih pesmi

Mešani pevski zbor »Lojze Bratuž« - Gorica

Dirigent: Stanko Jericijo

Nedelja, 16. januarja 1994, ob 15. uri

Sledi na sedežu društva Jadro predstavitev zadnje številke glasila JADRO. Vabljeni.

Tečaj za zborovodje

Sporočamo Vam, da bo v okviru Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici tečaj za zborovodje otroških in mladinskih pevskih zborov. Seminar bo od 29. januarja do 5. februarja 1994 v dvorani A. Gregorčič v Štandrežu.

Seminar je namenjen predvsem učiteljem, ki se ukvarjajo z razrednim petjem, in vsem tistim, ki vodijo otroški, mlajši mladinski ali pa mladinski zbor. Vabimo pa tudi pedagoge, ki poučujejo na nižjih glasbenih šolah.

Tečaj se bo odvijal po sledečem programu:

1) sobota, 29. januarja 1994, od 17. do 19. ure:

UVOD IN SPLOŠNI NAPOTKI GLEDE IZBIRE REPERTOARJA IN VOKALNA TEHNIKA (prof. Franka ŽGAVEC);

2) nedelja, 30. januarja 1994, od 9. do 13. ure;

ANALIZA SKLADBE IN POSTOPEK UČENJA SLEDNJE (prof. Hilarij LAVRENCIČ);

3) torek, 1. februarja 1994, od 20. do 22. ure:

GLASBENA DELAVNICA (prof. Stojan KURET, pianist, prof. Michela DE CASTRO);

4) sredo, 2. februarja 1994, od 20. do 22. ure:

GLASBENA DELAVNICA (prof. Stojan KURET, pianist prof. Michela DE CASTRO);

5) četrtek, 3. februarja 1994, od 19. do 23. ure;

sobota, 5. februarja 1994, od 8.30 do 14. ure:

SPREMLJAVA Z ORFF-INSTRUMENTI (prof. Mirko SLOSAR);

6) sobota, 5. februarja 1994, od 15. do 16. ure:

DELO Z ZBOROM (prof. Stojan KURET);

7) sobota, 5. februarja 1994, od 16. do 17. ure:

DELO Z ZBOROM (prof. Stojan KURET).

Vsak udeleženec bo na tečaju dobil mapo z notnim gradivom; s seboj pa naj prinese tudi skladbe, ki jih misli obdelati s svojim zborom.

Udeleženci celotnega seminarja bodo dobili potrdilo o obisku.

Prijavnico pošljite do 20. januarja na naslov Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici.

Pianist in pedagog z moskovskega konservatorija Sijavuš Gadžijev je lani vodil v Katoliškem domu seminar klavirske igre. Prihodnji torek (datum je bil spremenjen), 18. t.m., bo v isti dvorani nastopil s klavirskim recitalom v okviru letošnje koncertne sezone.

Kriza na Deželi začasno rešena?

Minulega 29. decembra je 32 članov deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine glasovalo za odstavitev odbora, ki ga od poletja dalje vodi predstavnik Severne lige prof. Antonio Fontanini in so ga podpirali tudi republikanci in liberalci. Še prej je večina svetovalcev zavrnila vsakršno razpravo o proračunu za leto 1994, tako da slednji ni bil odobren. Posledica tega je, da je deželna vlada pooblaščen črpati sredstva iz neodobrenega proračuna le v višini 1/12 za dobo štirih mesecev.

Za odstavitev Fontaninijevega odbora so glasovali svetovalci DSL, KD, PSI, SKP, Zelenih, Furlanske lige in mešane skupine. Predstavniku DSL Renzu Travanutu so poverili nalogo, naj do 10. januarja poskusi izdelati program in sestaviti novo deželno vlado. Tega dne je v zbornici predstavil programska izhodišča, ki se naslanjajo na zahtevo po okrepljeni avtonomije deželne uprave in utrditvi njene mednarodne vloge. V tem pogledu se bistveno ne razlikuje od stališč sedanjega odbora in Severne lige. Zadevna razprava v deželni skupščini je pokazala, da so vse stranke in skupine, ki so glasovale za odstop Fontaninijevega odbora, izjavile, da se prepoznajo v predloženem programu svetovalca Travanuta, a se niso jasno izrekle, ali so pripravljene vstopiti v novi odbor oziroma ga kako drugače podpirati. Zaradi tega ni preostajalo drugega, kot da so glasovanje o sestavi novega odbora preložili na sredo 12. januarja.

Do tu kronološki pregled dosedanjega poteka krize na Deželi, ki pa nujno potrebuje tudi nekaj komentarja. Najprej je treba povedati, da so stranke, ki so se najbolj ogrevale za nezaupnico odboru, posredno ali neposredno lani poletni omogočile Severni ligo, da je postavila manjšinski odbor. Če ne bi bilo na dnevnem redu proračuna (ki je pa po zakonu obvezna točka), bi verjetno še nekaj časa »prenašale« Fontaninijev odbor. Tako pa so se dejansko znašle nepripravljene za trajno in dozorelo alternativo sedanjemu odboru. Potem ko so se formalno izognile glasovanju o proračunu, so se zedinile na zahtevi po odstavitvi odbora, ne da bi istočasno ponudile sestavo novega odbora in oblikovanje nove deželne vlade.

Dokaj nejasno in neodločno je v tem pogledu stališče Krščanske demokracije kot najmočnejše opozicijske skupine, ki je sicer glasovala za odstop Fontaninijevega odbora, a se obotavlja stopiti neposredno v novi deželni odbor, ki bi ga vodil Renzo Travanut (DSL). V tem pogledu v stranki ni enotnosti in še manj jasnosti, kakšno novo deželno vlado si želi in kako v njej sodelovati. Malo čudno se zdi, da raje podpre deželni odbor, v katerem sedijo predstavniki DSL, kot da bi ostala v opoziciji.

Če pa pomislimo na položaj stranke KD v vsedravnem merilu, ko išče nov obraz in nova ravnotežja, lahko mirne duše trdimo, da je njena odločitev v deželni merilu, da v teh razmerah odločilno sodeluje pri rušenju manjšinske vlade Severne lige, bila sad prenapetosti in alergičnega odnosa do tega gibanja. Prav dogajanja okrog povzročitve politične krize na Deželi dokazujejo veliko zmedenost, ki vlada v omenjeni stranki. Bojimo se, da ji bo pri tej operaciji Severna liga na deželnih vo-

litvah (ki bodo gotovo v teku enega leta) odvzela še druge glasove, medtem ko si bodo levo usmerjene stranke izboljšale položaji.

Končno naj omenimo, da pomeni program nove snuječe se večine na Deželi nazadovanje glede odprte problematike slovenščine, saj slednje niti ne omenja z njenim pravim imenom. Prav radovedni smo, ali bo SKP, ki se proglašajo za edinega doslednega zaščitnika Slovencev, pristala na takšen Travanutijev program in morda celo od zunaj podprla njegov odbor. Stranka Slovenske skupnosti je vsakakor negativno ocenila omenjeno programsko formulacijo, ki slovenske narodnostne skupnosti ne omenja z njenim pravim imenom. Kje sta tu naprednost in evropski duh?

a. t.

Tržaška srbsko-pravoslavna skupnost praznovala Božič

Člani tržaške srbsko-pravoslavne skupnosti, ki je v našem mestu prisotna od začetka 18. stoletja, so v petek, 7. januarja, praznovali Božič. Pravoslavna Cerkev se kot znano drži še starega julijanskega koledarja, zato obhajajo pravoslavni kristjani Božič 13 dni po katoliškem prazniku. Dan prej, to se pravi 6. januarja - na pravoslavno božično vigilijo -, so se tržaški Srbi zbrali v prostorih svoje skupnosti na tradicionalnem »badnjaku«, slovesnosti, na kateri so si izmenjali voščila v obliki hrastovih vejic.

7. januarja zjutraj pa je bila v cerkvi sv. Spiridiona slovesna liturgija, ki jo je vodil paroh Radović in s petjem oblikoval cerkveni zbor pod vodstvom dr. Zorka Hareja.

Novi bencinski boni od 18. januarja dalje

Stari bencinski boni, veljavni v letu 1993, bodo veljali do 15. januarja tega leta. Tako je namreč odločila Trgovinska zbornica, ker v zadnjih dnevih starega leta ni bilo mogoče najti neobdavčenega bencina. V torek, 18. januarja, pa bodo začeli deliti prvo tranšo bencinskih bonov za leto 1994.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi na predstavitev nove knjige kratke proze Rafka Dolharja Stezice, ki je izšla pri založbi Mladika ob avtorjevi 60-letnici. Delo bo predstavila Zora Tavčar v ponedeljek, 17. januarja, v Peterlinovi dvorani, v ulici Donizetti, 3. Začetek ob 20.30.

V ponedeljek, 17. januarja bo ob 20. uri v župnijski dvorani v Nabrežini srečanje-konferenca na temo: **Ekumenizem in mi**. Predavatelj: dr. J. Markuža.

ZAHVALA

Za dokaze sožalja za pok. duhovnikom in bratom Lojzetom Zupančičem, gre iskrena zahvala g. škofu Bellomiju, ki je predsedoval žalnemu obredu v Grljanu. Topla zahvala škof. vikarju g. Francu Vončini za besede slovesa, zlasti še slovenskim skavtom in zboru sv. Antona ter vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

Posebno zahvalo dolgujemo g. Dušanu Jakominu za sv. mašo v Šklednju in dr. Pavlu Fondi za občutene besede priznanja za pokojnim bratom.

Sestra Marica Zupančič, Tereza, Bartek in sorodniki

Doživet božični koncert pri sv. Justu

V nedeljo, 9. t.m., je številno občinstvo napolnilo stolnico sv. Justa, da bi prisluhnilo tradicionalnemu božičnemu koncertu, ki ga vsako leto prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov. Tokrat je pel Združeni tržaški moški zbor pod vodstvom Aleksandre Pertot, kar je predstavljalo novost, saj smo bili navajeni na koncerte, ki so jih skoraj vedno oblikovali v mešani pevski sestavi; moški zbor je občinstvu v pozdrav za uvod zapel znano pesem neznanega avtorja iz 16. stoletja Adeste fideles-Hitite kristjani. Sledile so še Gallusova O magnum mysterium, Mihelčičeva Angelsko petje, Bratuž-Maličeva Noč najjasnejša ter Harejevi Božični zaton in Sveti trije kralji, ki sta zaključili prvi del koncerta. Po priložnostni misli, ki jo je podal kaplan za slovenske vernike pri Sv. Ivanu g. Milan Nemas, je zbor zapel še Harejevo Kar je že dolgo želel svet, Vrabčevo Ura je polnoči, tri skladbe Vinka Vodopivca (Le spavaj, sladko Detece, Pastirčki, kam vendar hitite in Blažena noč), Laharnarjevo Blešče se zvezdice nocoj in Riharjevo Poglejte, čudo se godi. Na koncu je zbor skupaj z občinstvom zapel Gruberjevo Sveto noč.

Poslušalci so s toplim ploskanjem nagradili izvajanje sporeda, katerega so poseben pečat dale skladbe kot npr. Gallusova O magnum mysterium za dva odgovarajoča si zbora, Laharnarjeva Blešče se zvezdice nocoj, kjer se je kot solist izkazal baritonist Giuliano Pelicon, in Riharjeva Poglejte, čudo se godi, kjer je solistične točke odpela kar sama pevovodkinja Aleksandra Pertot. Pri teh dveh zadnjih skladbah je zbor na orgle spremljal Vinko Škerlavaj, ki je opravil tudi korepetitorske naloge. Škoda le, da je imel zbor omejeno število vaj, čeprav so bile le-te intenzivne. Negativna »tradicija« bo-

žičnih koncertov ZCPZ je namreč ta, da vedno primanjkuje materialnega časa za pevske vaje, tako da se le-te skoncentrirajo v nekoliko več kot teden dni. To se je poznalo pri nekaterih točkah posameznih skladb, nekaj negotovosti je bilo predvsem pri obvladovanju besedila. Dejstvo je, da organizirajo naši zbori v tem času več samostojnih božičnih koncertov. Kljub temu so nastopajoči pevci dokazali, da so dobro »trenirani« (mnogi izmed njih pojejo v vi-

soko kvalitetnih pevskih sestavih, kot npr. MePZ J. Gallus, Primorec-Tabor, Tržaški oktet idr.), dirigentka Aleksandra Pertot pa je v kratkem času zbor pripeljala do visoke zlitosti. Ocena koncerta torej ne more biti drugače kot pozitivna.

Koncert bo Združeni tržaški moški zbor ponovil v nedeljo, 16. januarja, ob 17. uri v stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani.

I. Ž.

Drugi del pokrajinskega kongresa SSK

V soboto, 15. t.m., se bo — z začetkom ob 15.30 — v kinodvorani v Bazovici odvijal drugi del pokrajinskega kongresa Slovenske skupnosti. Kot znano, je bil prvi del kongresa 3. oktobra 1993, ko so delegati določili smernice za tržaške občinske volitve. Prav le-te so bile vzrok, da so se v stranki odločili za prekinitev kongresa in njegovo nadaljevanje po volitvah, saj je slika sedaj jasnejša.

Drugi del kongresa bo vseboval nadaljevanje splošne razprave in obnovo strankinih organov ter izvolitev delegatov za deželni kongres. Vseboval bo tudi ocenjevanje izida občinskih volitev na Tržaškem ter razpravo o zadržanju SSK v luči bližajočih se pokrajinskih, parlamentarnih in evropskih volitev.

Stalnica SSK ostaja seveda zahteva po zajamčenem zastopstvu za slovensko manjšino, čeprav smo Slovenci danes prisiljeni v širše volilne povezave. Na dnevnem redu so tudi splošni razvojni problemi (gospodarskega, družbenega in kulturnega značaja) na Tržaškem, problemi nove strategije uveljavljanja pravic Slovencev v Italiji, upoštevanje pogajanja med Slovenijo in Italijo, ter odnosi znotraj naše manjšine.

Pohod za mir

Na dan svetih treh kraljev se je po tržaških ulicah odvijal že tradicionalni, tokrat sedmi, pohod za mir. Pričel se je na Pomorski postaji z nastopom otroškega zbora »Vrapčiči«, ki ga sestavljajo mali bosanski begunci iz zbirnega centra v Postojni. Pod vodstvom Besima Spahića (ki je zbor tudi ustanovil) so zapeli sedem pesmi, med temi eno slovensko in eno italijansko. Nastop je omogočila Zveza slovenskih kulturnih društev, v imenu katere je spregovorila Nives Košuta. »Vrapčiči« je v slovenščini pozdravil tudi tržaški škof Bellomi.

(foto Kroma)

Novoletni koncert bančnih zavodov

Tudi letos so slovenski bančni zavodi v Italiji priredili novoletna koncerta v Trstu in Gorici. Tokrat je koncert oblikoval Slovenski oktet, ki je v petek, 7. januarja, nastopil v Kulturnem domu v Trstu, dan kasneje pa v Gorici. Tržaški Kulturni dom je bil za to priložnost nabito poln, nasploh pa je Slovenski oktet na svojih nastopih v zamejstvu vedno privabil zelo številno poslušalstvo.

Kolonkovec

V nedeljo, 16. t.m., bo ob 15.30 v cerkvi na Kolonkovcu tradicionalni koncert božičnih motivov.

Nastopili bodo: Otroški zbor osn. šole »Caprin«; solist Aldo s spremljavo orgel; krajevna slovenski in italijanski pevski zbor; mladinski pevski zbor pod vodstvom Aleksandra Sluge; zaključna pesem vseh nastopajočih z instrumentalno spremljavo pod vodstvom A. Sluge.

V nedeljo, 16. t.m., bo v bolnišnici na Katinari sv. maša za slovenske vernike ob 17.15.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Helmut Peschina

BOŠ ŽE VIDELA

Igra Mira Sardoč, režija Jože Babič
V sredo, 19. t.m., ob 20.30, v gledališču »F. Prešeren« v BOLJUNCU

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ«

Dramski odsek
Georges Feydeau

Odlikovanje

Komedija v treh delih
Prvič v slovenščini
Režija Emil Aberšek

Premiera v soboto, 15. januarja 1994, ob 20.30
v župnijski dvorani »A. Gregorčič« v Štandrežu
Ponovitev v nedeljo, 16. jan., ob 17. uri

Nova podružnica Zadružne kreditne banke

V Štandrežu, v Kraški ulici št. 73/A, tam, kjer se ta staplja z Mihaelovo ulico, bodo v nedeljo, 16. januarja 1994, ob 11.30 slovesno odprli podružnico Kmečko - delavske hranilnice in posojilnice iz Sovodenj. Za Sovodenjce je to prva podružnica, za Štandrež pa je to prvo bančno okence v njihovi vasi.

Med prebivalci goriške občine, še zlasti v Štandrežu, je sovodenjska posojilnica že doslej imela precej klientov. Z novo podružnico, v kateri bodo zaposlene tri osebe in ki bo nudila vse usluge, ki jih nudijo banke, si seveda nadejajo, da bodo še pridobili kliente. V mislih imajo predvsem prebivalce Štandreža in Rojc, kjer živi tisoč ljudi in kjer sta zelo razvita obrtna in trgovska dejavnost, dobrodošel pa bo seveda vsak-

do, ki bo v Štandrež prišel tudi iz drugih predelov goriške občine.

Sovodenjska posojilnica je bila ustanovljena na pomlad leta 1908. Poslovala je tudi med dvema vojnama, v fašističnih časih in se ohranila, pa čeprav s težavo, pri življenju. V zadnjih letih se nenehno razvija. Članov ima sedaj 250, na čelu upravnega odbora je Mirko Hmeljak, podpredsednik je Davorin Pelicon. Lani so imeli nad 25 milijard lir hranilnih vlog, dali so 8,5 milijard posojil. Njihovo premoženje je vredno več kot 3 milijarde lir.

Če seštejemo vse slovenske bančne poslovalnice, bomno ugotovili, da je podružnica, ki se sedaj odpira v Štandrežu, 16. po vrsti. Slovenskih denarnih zavodov na Goriškem in Tržaškem imamo danes šest. (aws)

KREKOVA BANKA vas vabi k vpisu in plačilu delnic druge izdaje, in sicer v svojih informativnih pisarnah:

- v Kopru, Trg Revolucije 11, v prostorih Škofijskega ordinariata, zadnji vhod v pritličju, uradne ure v ponedeljek in petek od 10. do 12. ure, v sredo od 15. do 17. ure, telefon 066 21059, izven uradnih ur 066 21071, ter - v Ajdovščini - Šturje, Slomškova 25, uradne ure v sredo od 15. do 17. popoldan in petek od 10. do 12. ure, telefon 065 61164, izven uradnih ur 065 62427.

Vljudno vabljeni.

DAROVI

Za Katoliški glas: Iva Hrovatin 15.000; H.A. 45.000; N.N. 45.000 lir.

Za vzdrževanje cerkve in duhovnikov: družina Tul 250.000 lir.

Za slov. Karitas 250.000 lir.

Namesto cvetja pok. Mariji Bandi za cerkev v Mačkoljah 20.000 lir.

Za cerkev v Mačkoljah: ob smrti pok. Marije Bandi-sestra Ernesta in Dalka 200.000; ob smrti pok. nečakinja Romilda z družino 100.000; ob smrti tete - nečaki 100.000; ob smrti druž. Bandi št. 142 50.000; druž. Tul št. 54 20.000; Ljuba Smotlak 20.000; druž. Parovel št. 50 50.000; Jana, Gleb in Boris 30.000; P.D. Mačkolje 100.000; Ernesta in Adriana 50.000; druž. Tul 20.000; botri ob krstu Marcota Toldo 150.000; Francka Smotlak za ogrevanje cerkve 50.000; ob smrti pevovodje Cvetota Marc Ljuba Smotlak 30.000 lir.

Za popravilo stare šole: namesto cvetja na grob svoji botri pok. Mariji Štefančič Ljuba Smotlak 50.000; ob smrti pok. Marije Bandi je več žen skupaj darovalo 200.000 lir.

Za skupnost družina: ob smrti mame in none Marije Bandi por. Štepančič so sorodniki darovali 1.500.000 in za cerkvene pevce 100.000 lir.

Za misijone: neimenovana družina iz Mačkolj 500.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu: v spomin msgr. Zupančiča daruje Vera Abram 20.000 lir.

Za misijonarja I. Štanta: N.N. 200.000; ob srečnem zaključku vojaškega roka v Afriki daruje Nikolaj Pahor 200.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: v spomin na pok. Miro Pangos Brajnik darujeta Kati in Lojze Burjes 50.00 USA dol.

Za cerkev v Ospu: verska skupnost v Štramarju daruje ob priliki 30-letnice ZCPZ in posebne izdaje za to obletnico 100.000 lir.

Za lačne v Bosni: Ana Ferlat, Rupa 43 20.000 lir.

Za cerkveni zbor Novega sv. Antona: namesto cvetja na grob g. Lojzeta Zupančiča daruje Vera Lozej 50.000 lir.

Za Ivana Bajca: Zala Srebrnič 100 USA dol.; Herman Srebrnič 50.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: N.N. v spomin pok. g. Zupančiča 500.000 lir.

Za begunce v Ajdovščini: N.N. v spomin na pok. Albina Grmeka 100.000 lir.

Za Slovensko Vincencijevo konferenco v hvaležen spomin na drago Kristino Bisanzij darujejo verniki iz župnije sv. Vincencija v Trstu 212.000 lir.

Za Karitas: N.N. 50.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Leopold Ožbot, ob zlati poroki 20.000; Cotič-Grič Marja 125.000 lir.

Za otroke iz Bosne: Ob 2. obletnici smrti Metode Tomšič - bratranec Pavletič iz Rupe 200.000; N.N. iz Rupe - v spomin na Jožico Pavletič 45.000; F. A. iz Rupe - za lačne v Bosni 20.000 lir.

Za cerkev v Rupi: F.A. 25.000 lir.

Za slovenske skavte in za Katoliški glas daruje sestra Marica Zupančič v spomin na pok. brata Lojzeta po 100.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

KATOLIŠKI GLAS
Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglasi in osmrtnice: za vsak mm višine v širini enega stolpca 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJSKEGA
PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJSKIH
KATOLIŠKIH TEDNIKOV

*Da bi Vam boljše in primerneje postregli,
sma se odločili, da se približamo mestu.
Zato odpiramo u nedeljo 16. januarja ob 11.30
u Štandrežu pri Gorici našo prvo podružnico.*

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA

KMEČKO DELAVSKA POSOJILNICA V SOVODNJIH OB SOČI
Podružnica Štandrež - ulica del Carso 73/A -34070 ŠTANDREŽ (GO)

Tel. (0481) 520832 - Fax (0481) 521747

URNIK: od ponedeljka do petka od 8.20 do 13.20 in od 14.45 do 15.30